

**VLAAMS-
BRABANT**

VAN PLAN TOT ACTIE

Een intensieve begeleiding voor jouw klimaatacties met betrekking tot groenblauwe realisaties op het gemeentelijk openbaar domein

**KIEM
KRACHT**
●

VERSTERK JE KLIMAATACTIES

VAN PLANNEN NAAR UITVOEREN

Ondertekende jouw gemeente het Burgemeestersconvenant 2030 (of zelfs al 2050)? En ben je volop klimaatacties aan het plannen en uitvoeren? Maar bots je daarbij op moeilijke uitdagingen? Het hierna voorgestelde project geeft jouw actie misschien wel een duwtje in de rug.

We werken hiervoor samen met Kiemkracht. Zij begeleiden je project en helpen je om jouw klimaatdoelstellingen te halen.

HOEVEEL KOST HET?

Dankzij onze subsidie teken je als gemeente gratis in op deze begeleiding. In ruil daardoor verwachten we wel een aantal engagementen (principeel, personeel, middelen). Stelt jouw gemeente zich kandidaat, dan onderschrijf je onze voorwaarden met een collegebeslissing. We komen er verder in deze brochure nog op terug.

HOE WERKT HET?

1. Jouw gemeente ondertekende het Burgemeestersconvenant 2030 of 2050 en heeft een door de gemeenteraad goedgekeurd klimaatactieplan.
2. Laat je interesse weten via het interesseformulier.
3. We bekijken samen met onze partner hoe we jouw gemeente kunnen begeleiden. We letten daarbij vooral op
  - Hoe jouw project de lokale transitie versnelt.
  - Welke meerwaarde een dienstoverschrijdende aanpak voor jouw project betekent.
  - Hoe de continuïteit van het project na afloop van de begeleiding verzekerd is.
4. Kreeg je groen licht voor je projectvoorstel? In overleg met de partnerorganisatie spreken we een concrete timing en aanpak af.

Het aantal gemeenten dat gebruik kan maken van het aanbod is beperkt tot 10. Alle gemeenten van Vlaams-Brabant komen in aanmerking (behalve de 10 gemeenten aan wie we in 2022 een gratis begeleiding toekenden).

Zijn er te veel aanvragen in verhouding tot de beschikbare middelen, dan maken wij zelf een selectie. We houden daarbij rekening met onderstaande criteria en de geografische spreiding:

- Mate waarin het project bijdraagt aan het behalen van de provinciale en gemeentelijke klimaatdoelstellingen en het versnellen van de lokale transitie
- Ambitie en draagvlak binnen de gemeente
- Bewezen engagement voor de uitvoering van het klimaatactieplan (monitoringrapport voor het Burgemeestersconvenant of gelijkaardige rapportages, eigen inzet/opvolging bij provinciale of andere ondersteuning ...)

VRAGEN?

Inez Debaus, 016 26 72 58, burgemeestersconvenant@vlaamsbrabant.be

CONCRETE GROENBLAUWE REALISATIES OP HET GEMEENTELIJK OPENBAAR DOMEIN

SITUERING

Door de klimaatsverandering krijgen gemeenten toenemend te kampen met hittestress, wateroverlast en droogte. In de meer verharde en bebouwde kernen kunnen de problemen, zeker van hittestress én wateroverlast, zeer sterk spelen. Groenblauwe strategieën (ontharden, ruimte voor water, vergroenen, schaduw voorzien,...) kunnen de gevolgen van de klimaatveranderingen sterk temperen.

Gemeenten hebben als beheerder van het openbaar domein heel veel invloed op de omgeving. Het project ondersteunt gemeenten om hun openbaar domein meer klimaatbestendig in te richten en te beheren.

Deze begeleiding focust zich in eerste instantie op de ondersteuning van de gemeente bij de uitvoering van concrete acties op het terrein. We werken hiervoor samen met Kiemkracht.

CONCRETE REALISATIES OP HET TERREIN

Projectinhoud

De groenploeg en/of technische dienst (en eventuele andere betrokken diensten) worden praktisch ondersteund en begeleid bij de uitvoering van minstens 2 concrete klimaatbestendige realisaties op het terrein zelf. Deze vinden plaats op het openbaar domein (straten en pleinen), bij voorkeur in de meer verdichte kern. Ook projecten waar een wisselwerking openbaar-particulier mogelijk is, komen in aanmerking (bv. een streekeigen haag op een perceelsgrens tussen publiek en privé).

Deze realisaties dienen dan later als goed praktijkvoorbeeld voor de verdere groenblauwe inrichting en onderhoud van het openbaar domein binnen de gemeente.

De gekozen realisaties betreffen allen omvormingen van bestaande situaties. Daarbij wordt uitgegaan van quick wins, directe concrete acties, eenvoudig en snel te realiseren. Het kan o.a. gaan om (niet-limitatief):

- Kleine, haalbare projecten ter verhoging van de onthardingsgraad: verharding verwijderen ten voordele van duurzame beplanting;
- Aanleg en ecologisch beheer van een (kleine) wadi in bebouwde omgeving, ter verhoging van de infiltratiegraad;
- Aanplant van bijkomende hoogstammige / meerstammige schaduwbomen in de bebouwde omgeving volgens de regels van de kunst (= bekomen dat de bomen meerdere generaties kunnen overleven);
- Realisatie van extra areaal natuurgroenpark (natuurrijke parkjes in woon- of werkgebieden die bijdragen aan de biodiversiteit én de omgevingskwaliteit);
- ...

Welke realisaties komen NIET in aanmerking?

- Vergunningsplichtige werken;
- Werken die uitvoering geven aan wettelijk verplicht uit te voeren werken in het kader van nieuwe ontwikkelingen (bv. *geen invulling van wettelijk opgelegd percentage te realiseren ontharding bij nieuwbouwprojecten*);

De concrete terreinrealisaties worden voorbereid en gevisualiseerd.

Vorming en begeleiding (omschakeling van klassiek naar ecologisch en klimaatbestendig groenbeheer met aandacht voor de diverse groenvormen, inrichting en beheer van openbaar domein

volgens de principes van 'ruimte voor water', ...) wordt voorzien voor de groenploeg / technische dienst, zodat zij de projecten deskundig kunnen uitvoeren én vertalen naar toekomstige projecten.

Bij het bepalen en uitwerken van de concrete realisaties, worden de relevante gemeentelijke diensten en andere stakeholders betrokken, zoals bv. de milieu- en duurzaamheidsambtenaar, waterloopbeheerders, mobiliteitsambtenaar, ruimtelijke planning, buurtbewoners, ...).

Projectverloop

1. Intake: opstartvergadering o.l.v. een klimaatcoach, waarin noden, doel, kader, principes en afspraken worden vastgelegd in een draaiboek.
2. Ontwerp en praktische uitwerking van 2 quickwin projecten in een cocreatief ontwerpproces met als resultaat een gedragen en gedetailleerd ontwerp, kostenraming, lijst van benodigdheden en planning van de uitvoering.
3. Brede communicatie over de quickwins na akkoord over het ontwerp. Inhoud wordt voorzien voor een informatiebord (op te maken door de gemeente) en voor social media posts. Dit stelt de gemeente in staat om bij wijze van goed voorbeeld te communiceren naar de bevolking over de realisaties en de bevolking op die manier te stimuleren om zelf ook aan de slag te gaan in de eigen tuin.
4. Vorming van de groendienst / technische dienst, door een praktijkinstructeur, met focus op de uitvoering van de acties, o.a. via terreinbezoek aan een geslaagde realisatie.
5. Voorbereiding van de uitvoeringsdagen.
6. Uitvoeringsdagen met samenwerkmoment, met ondersteuning ter plaatse door de praktijkinstructeur. School, buurtbewoners of andere burgers kunnen betrokken worden bij dit samenwerkmoment.
7. Evaluatie

Je bent als gemeente zelf verantwoordelijk voor

- De selectie van minimaal 2 locaties die in het kader van dit project zullen onthard worden;
- Het betrekken van de gemeentelijke stakeholders;
- Het draagvlak binnen de gemeentelijke diensten en de implementatie in het lokaal beleid;
- Het voorzien van de nodige budgetten, personeel en materiaal voor de uitvoering van de projecten en de ontwikkeling van communicatiemateriaal;
- De effectieve uitvoering van de voorgestelde projecten op het terrein. De gemeente is eindverantwoordelijke;
- De brede communicatie over de uitgevoerde realisaties.

Totaalprijs

De provincie biedt deze begeleiding, ter waarde van gemiddeld 5.000 à 6.000 euro (excl. btw), kosteloos aan de gemeente aan.